

החברותא

בס"ד ערב יום הכפורים תשפ"ג

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 693

פנינים יקרים מפרשת השבוע ומעניני דיומא

האזינו השמים ואדברה (לכ, א) אולי אפשר לפרש ואדברה דוגמת ידבר עמים תחתינו (תהלים מז) מלשון הנהגה, משה רבינו אמר לשמים האזינו ואדברה שיאזינו להנהגתו של משה שהרי צדיק גוזר והקב"ה מקיים. (וללוי אמר)

יערף כמטר לקחי תול כטל אמרתי (לכ, ב) טל יש בו מעלה שהכל שמחים בו אבל הוא אינו מצמיח הרבה, מטר מצמיח הרבה אבל יש שאין שמחים בו, ללמדנו שצריכים להשתדל להשפיע במקסימום האפשרי אך שיהיו ערבים ומתוקים. (דרש משה)

כשעירים עלי דשא (לכ, ב) פרש"י הרוחות הללו וכו' מחזיקים ומחזקים את העשבים, כי כל הרוחות המנשבות בעולם הוא על ידי שישאל מנענעים את עצמם בעת שעוסקים בתורה כדאיתא בגמרא שאי אפשר לעולם בלי תורה כך אי אפשר לעולם בלי ישראל, וזהו סוד הנענועים בחג הסוכות וכן רמז נא מלשון נענוע. (אמרי פנחס)

כשעירים עלי דשא (לכ, ב) פרש"י כתרנומו כרוחי מטרא מה הרוחות מחזיקים כך דברי תורה מגדלין את לומדיהן, זה שאמר משה בן ק"כ שנה אנכי היום ופרש"י נסתמו ממנו מעינות החכמה ונפרש חיותו כי התורה חיות לתלמיד חכם. (אמרי פנחס)

כי שם ה' אקרא וגו' (לכ, ב) כלומר כשאני למטה קורא ה' בברכה ובתהלה אז מתעוררים המלאכים למעלה כאמור הכו גודל לאלקינו. (פתוחי חותם)

שחת לו לא בניו מומם (לה, ה) הכלל: כל מה שהאדם עושה לעצמו הוא עושה. המלך היה מאכיל עניים, אחד העניים היה רגיל לומר כל מה שעושה לעצמו הוא עושה, המלך ראה אמירה זו כפגיעה במלכות קבע אומר להרעילו למות, כשקיבל העני את התרנגול המבושם החליט שאין לאכול מיד אלא בהזדמנות מיוחדת, ואכן ההזדמנות הגיע באירוח של בן המלך שהגיע אל העני הגר בירכתי היער וביקש להאכילו כי עייף אנכי, המתלווה בדק מקודם המאכל ונודע שהוא מורעל לאחר בירור הובן שהמלך בעצמו הכניס את הרעל במאכל וכמעט האכיל את הבן למות...

ואין בהם תבונה (לכ, כה) חכמתו ובינתו של האדם - תבונה - היא ההכרה האמיתית שהוא אין ואפס - ואין בהם תבונה. (צמח צדיק)

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלקים וכו' (לכ, א) ידוע דמשה היה עניו מכל האדם ואעפ"כ בשעת ברכה ותפלה על ישראל היה מחזק עצמו באמונה שעל ידו יהיה שפע ברכה לישראל וכן בתפלות כי איש אלקים הוא. (שבע שמחות)

ויהי כישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל (לכ, ה) מלכות ישראל מתקיימת כשהיו ישראל מתאספים ראשיהם יחד ולא יהיו בד בבד, צא ולמד כי מיום שנחלקו הלבבות נחלקה המלכות ועגלי ירבעם באו אחריה, ר"ל. (אור החיים)

מנהג אשכנז לעמוד בסליחות ביום הראשון כי עדיין העם שמחים מהלמוד בשבת, ממנו נלמד דרשת חז"ל (שבת ל) אין השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות אלא מתוך שמחה של מצוה, מכאן הלמוד על הכלל. (לקט יושר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

פאשק שיחת פרא"ש זיע"א ליל תשעה באב תשל"ב פאבא לזכרם ע"ה א.א.

ברזל, דהיינו שהגיעו לבחינת אין של הקדושה. וכמו משה רבינו שנסתלק בנשיקה של השי"ת, ויעקב אבינו לא מת, היו צדיקים שהיו בבחינת אין של הקדושה, שהגוף שלהם נהפך לבחינת אין של הקדושה, ועם כל זה עדיין לא נגאלנו, מפני שהוא מחכה עלינו, שלפחות בבית אחד תהיה התעוררות של אהבת דוד ויהונתן, שלא יהיה מחלוקת בבתים ולא לשון הרע. ולכן את הנסיון הזה מוכרחים לעבור. ואף שבשעת נסיון ומאד קשה להגיע לזה, היות שהנסיון הוא נסיון והאדם הוא אין. כי מה הוא נסיון - אין, שהאדם צריך לחיות באין שלו. אבל מה עשו גדולי ישראל כשהגיעו לכזה נסיון, איך הם עמדו בו? הם התפללו וזעקו אל ה', כמו שנאמר "ויזעקו בני ישראל אל האלוקים ותעל שועתם". בזמן הנסיון הם זעקו בקולי קולות עד שעלתה שועתם, "וישמע אלוקים" - נהיה אצלם שמיעה, הם שמעו שיש רבש"ע. וממילא נתבטל הנסיון, והם זכו להגיע לכזו מציאות של מסריקות של ברזל, שהיא המדריגה של "יצאה נשמתו באחד".

זה מה שהרבש"ע דורש מאיתנו, מכל אחד ואחד, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו. לא דורשים מאיתנו להיות רבי עקיבא, לא מבקשים להיות רבי שמעון בר יוחאי, לא מצפים שנהיה אברהם אבינו. הרבי ר' זושא זי"ע אמר: לא יענישו אותי בגלל שלא הייתי אברהם אבינו ולא הגעתי לבחינה שלו, יענישו אותי למה לא הגעתי לבחינה שלי.

וכאשר אנו נזכה שיהיה אצלנו ניצוץ, דהיינו שלא יהיה לשון הרע, ולא מחלוקת, ונלמד את התורה בכזו בחינה שהתורה היא האמא והיא המציאות שלנו. דהיינו, שהתורה שתצא מפינו, והצדקה וחסד שנפעל, והיסורים שיש לנו מבני אדם, הכל עושה האמא. כי מה אנו מה חיינו שנהיה מסוגלים לעשות כאלו דברים. ורק בגלל שהרבש"ע רוצה תפילה מקרוצי גוש וחומר נתן לנו את הבחירה. ומהי הבחירה, זהו הפחד של הסכנה שלא נשכח שהכל תלוי ברחמים.

וכאשר נזכה להגיע למציאות הזו, ונזכה להגיע לבחינה של רבי עקיבא שהכאב יהיה כאב של אור שבעת ימי בראשית. וכמו הכאב שהיה בחורבן הבית, כשהפרט והכלל הלכו לגלות, כך לעומת זה אנו צריכים לעבור בדרגה של רבי עקיבא, כי ככל שעובדים יותר מגיעים לצמצום עד שמגיעים לכזו בחינה שהכאב נהיה מסריקות ברזל והגוף כלה מאליו. שהרי זו היא בחינת מסריקות של ברזל - שהגוף כלה מאליו. רבי עקיבא לא הרגיש את הכאב של הגוף, בגלל שלא היה לו גוף. הוא הרגיש את השכינתא בגלותא, את הגלות העמוקה שנמשכת עד היום, איך שאנו שקועים בגלות הפקר לכל, וכשהשטן רוצה הוא בא ולוקח אותנו ואנו רצים אחריו ולא מגלים כל התנגדות, ולכן אנו עדיין בגלות.

צריך לבקש מהרבש"ע. היו לו כאלו צדיקים אמת שהבחינה שלהם היה מסריקות של

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לבחינת מסריקות של ברזל שהיא כלות הנפש, דהינו שהגוף יהיה כלה מאליו והעבודה תהיה בבחינת אין. וממילא תתבטל הבחירה, מכיון שאנו נחיה במציאות האין של הקדושה. ואז נזכה שהרבש"ע יבנה את הבית השלישי (ולכן יהיה לו קיום נצחי ולא יחרב) שהוא האור של שבעת ימי בראשית שהצניע הקב"ה לעתיד לבוא לעת שיבנה את הבית השלישי, וכל אחד ישיג את מציאות האין - אני מקוה שכולנו נעשה תשובה ונוכל להכיל את האור של שבעת ימי בראשית, ואז יהיה הבחינה ש"כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא" וכל אחד יזכה לאור. ונזכה שלא יהיה נהמא דכיסופא. ונזכה שיהיה במהרה בימינו באחדות ושלימות ואהבה שאינה תלויה בדבר - אהבת דוד ויהונתן.

כל אחד דורשים את הבחינה שלו. אין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו, והוא נותן לכל אחד את הכוחות שיוכל להתחזק ולחיות במציאות שלו. ומהי המציאות - אין. ולמשל: כאשר יש לנו הצלחה אנו עומדים על הבחירה, כי מהיכן יש לנו כזו הצלחה גדולה, וימבשרי שאני כזה אין ואם כן איך יש לי כזו הצלחה, 'אחזה אלוקה' - מוכרח שיש סיבה שפעלה את כל זה. אין כל אפשרות אחרת. כי מכיון שאין בי מציאות מוכרח שהכוחות והחכמה שלי הם מאין, ממציאות האין של אמונה פשוטה. וכשאנו נזכה להגיע למציאות האין שלנו, ונזכה לחיות אחד עם השני באהבה שאינה תלויה בדבר, אזי מן הכאבים העמוקים שהביאו את הגלות הקשה הזו נזכה להגיע

פציצים לתג הסוכות

חג הסוכות הזה זמן שמחתנו (תפלת החג) סוכה מסמל את ההסתפקות במועט כהגדרת חז"ל צא מדירת קבע והכנס לדירת ארעי, ואיזהו עשיר השמח בחלקו, ומפני זה הוא זמן שמחתנו.

ושמחתם לפני ה' אלקיכם (ויקרא כג) השמחה אינה צריכה לבוא מתוך חישובים כל שהם העשויים לגרום שמחה כי אם **ושמחתם לפני ה' אלקיכם** - מעצם הדבר שה' אלקיכם רוצה שתשמחו. (הרה"ק ר"א מסלוניס)

חג הסוכות הזה זמן שמחתנו (תפלת החג) רש"י בפרשת פנחס מביא ש- צ"ח כבשים שבמוסף חג הסוכות מכוונים נגד צ"ח קללות שבפרשת כי תבא. ובקללות נאמר תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב, נמצא שהעבודה בשמחה בחג הסוכות זמן שמחתנו מתקנים את העוון שבגללם באה הקללה. (אבני נזר)

ולקחתם לכם... פרי עץ הדר ושמחתם לפני ה' אלקיכם (קריאה"ת סוכות) ארבעת המינים מסמלים איחוד בין הכתות שבישראל האחדות הזאת היא המביאה את השמחה כי בלי אחדות ישראל לא תתכן שתשרור שמחה...

חג הסוכות שבעת ימים (ויקרא כג) יום תרועה בו צריך האדם לשבר את עצמו נקבע על יום אחד. תענית יום כפור נקבע גם רק ליום אחד, לא כן שמחת החג שנקבעה לשבעה ימים. מכאן אנו נוכחים שוב לדעת עד כמה רצון הבורא יתברך שנועבדהו בשמחה של מצוה. (רשר"ה)

המשך פציצים יקרים

חודש תשרי נקרא ירח האתנים על שם שתקיף במצוות שופר יום כפורים לולב סוכה חג ועוד, ובודאי צריך הכנות גדולות לכל המצוות האלו, חובתנו לעשות את ההשתדלות כפי יכולתנו והקב"ה יכין את לבבנו לכוון בכוונה הראויה וגדול כח הרצון, וידוע שאין מעם ברצון אף על פי כן חובתנו לעשות כפי השתדלותנו. (מוהר"י מבעלזא)

אמרו רז"ל (פסחים פו) לא גלו ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים, דישראל מעלים הניצוצות הקדושות שבתוך האומות, להכי נקרא דברי משה שאמר בפרשת האזינו - שירה שרומז על שמחה, הגם שנאמרה בו בישראל שיהיו בגלות אעפ"כ הגלות גופא הוא שמחה שיעלו ישראל מאתם ניצוצות הקדושה. (קדושת לוי)

...ראה נא את הסוס, העגלון מכה את הסוס והסוס בורח ממנו והעגלון נוסע אתו יחד ומכה אותו שוב והסוס בורח וכן תמיד הסוס חושב שבורח מהמכות, אבל בר דעת יסתובב להתבונן מי המכה ועל מה... (רבי אברהם המלאך)

יש חרדה ערב יוהכ"פ שאז שעה אחרונה של עשי"ת וביוה"כ לית ליה לאסמוני על כן בא השמן בכל כחו לקטרג, על כעין זה אמרו חז"ל (אבות פ"ד) יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי עוה"ב, כל שכן וקל וחומר כל שעה מעשי"ת, וראוי לעשות כן בכל שעה מעשרת ימי התשובה ולא לחכות לרגע האחרון. (כתר שם טוב)

אל תשליכנו לעת זקנה כחננו אל תעזבנו, יש להסביר ע"פ מה שכתב הזה"ק בביאור הכתוב ואברהם זקן בא בימים היינו שבא עם הימים מלאים וגדושים במעשים טובים, וזהו אל תשליכנו לעת זקנה שצבר ימים רבים שבפועל אינם כימים צעירים מחמת הריקנות של ימים רבים, וד"ל. (דברי יחזקאל משינובה)

...אחר שמרגיש בעצמו שיראת ה' נגע על פניו יהיה לכו כטוח בא-ל שבודאי דרכו יעבור על פשע, ואדרבה יגיל וישמח במדות טובו, ואל ילך עתה בעצבות כמובא במדרש על הפסוק ה' צלך מה הצל מעלה כנגדך באתערותא דלתתא כנגד אתערותא דלעילא. (אור המאיר)

בבכיות של הימים הנוראים מתקנים את הבכיות שמקורן ממרה שחורה ועצבות, ובשמחה של חג הסוכות מתקנים את ההוללות של כל השנה.

סכה במספר קמן 13 כמנין אחד לרמוז על אחדות ושלוש, ולכן נאמר (ויקרא כג, מג) כי בסכות הושבתי את בני ישראל רמוז לענני הכבוד שבאו בזכות אהרן הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום. (פניני דניאל)

סוכות היא כנסיה לשם שמים וד' מיני הלולב הם בחינות מחלוקת לשם שמים דכתיב (בראשית מט, א) האספו ואגידה זהו בחינת הכנסיה והוא השפעת הקדושה מלמעלה אגידה היא המשכת רוח"ק כמובא בזה"ק דכל אחד יש לו דרך בפני עצמו בבחינת מחלוקת לשם שמים. (שפת אמת)

בהושענא רבה תקנו מצות ערבה רומז על אותן השפלים שאין בהם מעם וריח, וזהו באמת עדות על שבחן של בני ישראל כי בחירת הקב"ה בנו לא מצד מעשינו רק כמ"ש ואנכי נטעתיך שורק כולה זרע אמת לכן ערבה גימטרי' זרע אפילו השפלים כשהם אצל האמת ויודעין כי אנכי היא התורה היא הכרת האמת. (שפת אמת)

אתה הראת לדעת וכו' (דברים ד, לה) איתא במדרש כי הראה הקב"ה למשה אוצר מתן שכר לצדיקים ואמר לו מי שאין לו אני נותן מזה, וכן ביום הזה שנושעים בו אפילו אותן שאין להם מעם וריח רק ממה שיודעים שאין להם וזהו הושענא רבה. (שפת אמת)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

